

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, péntek, 1909. február 5.

28. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petty sorja 40 fillér.

Társadalmunk fényüzése.

Sokszorosan elcsépezt, ezerszer felhántorgatott bűnről társadalmunknak, kívánunk ez alkalommal szólni, mert úgy véljük, hogy soha eleget, még kevésbé kellőképpen nem figyelmeztelhetjük polgártársainkat ami áldatlan, lehetetlen társadalmi viszonyainkra.

Egyetlen társadalmat sem találhatunk, mely rut kinövésében, veszélyes túlzásaiban csak némiképp is hasonlatos volna a miénkhez. Egy országot sem találhatunk, melynek lakosai oly mértékben élnek viszonyaik fölött, mint a mi szerencsétlen magyar hazánkban.

Nálunk a társadalom kötelez. Noblesse oblige! Erősebb minden törvényénél, erősebb a kényszerű körülményeknél az a hatalom, mely rabijába nyomorítja az embereket, mely tönkreteszi erkölcsileg s anyagilag egyaránt, az erejében sokszor már nem is bízó szerencsétlen áldozatokat.

Vajjon kit találunk, — nézzünk csak körül figyelmes szemmel, — társadalmunkban, ki erejéhez mérten jövedelmei arányában él. Vajjon a diplomás ember családja, kinek jövedelme alig haladja felül a 4000 -koronát, nem úgy él, mintha legalább is 10.000 korona keresete volna.

Hát a hivatalnokok, kik megszámlált garasai dacára úgy élnek, mintha 1000 holdas földjük lenne a Bánátban. S a kereskedők s az iparosok s rendre egymásután valamennyien akik csak itt vagyunk, úgy élünk-e vajjon, ahogy azt a viszonyaink megengedik!?

Nem! S ezerszer nem! Legalább is egy fokkal, ha többel nem, viszonyainkon felül költsézőnk és élünk. Amikor azután beköszönt végre a gond.

Mert a hiányzó bevételeket hitellel próbáljuk ideig-óráig pótolni, várva az eljövendő sült galambra, főnyereményre, elhaló milliómos nagybácsi örökségére, vagy hasonló szolid bázisu jövedelemre. De számításaink majd mindenkor csődöt mondanak. A hitel végtére bedugult. Főnyereményt, örökséget nem csinálunk, a sült galamb másfelé repül s mi itt állunk szomorú lehorgasztott fővel, gondok közepette s törjük amugy is agyon gyötört fejünket, miből, honnan teremtsük elő az esedékes részleteket, kamatokat.

De a társadalom kötelez. Noblesse oblige! A tanár felesége, gyermekei, noha jövedelmei nem engedik, kénytelenek úgy járni, a hogy azt társadalmi állásuk hibás kívánalmi megkövetelik.

Az ügyvéd, az orvos családjának úgy kell élnie, mintha földbirtokos lenne, a földbirtokos, mintha fertály mánás, s a fertály mánás mintha majorátus latifundium birtokosa volna.

A cseléd, ma már kalapban jár, hogy kisasszonynak nézzék, a nevelőnő pedig már egyenesen kenyértadó gazdájának felesége ruházatát mimeli. A reprezentáló háziasszony párizsi divatlapot járát, hogy azok szerint öltözködjék s így tovább fel, fel egész a legmagasabb régiókig.

Igy történnek azután azok a neveléséges visszasságok is, hogy sokszor látjuk a hölgyeket, olyan estélyi toilettekben végig söpörni az utcákon, melyek szakasztott a párizsi divatlap szerint készültek, de amelyekhez azonkívül egy automobil, de legalább is hintó szükséges. Mert azok a hölgyek, kik Párizsban ilyen divatu ruhát hordanak, bírnak ezekkel a kellékekkel is.

Nálunk a déli korzón, fénymázos tupánu urakat s hölgyeket látni, nem tartozik a ritkaságok közé. Odakünt a tényleges elegáns világban, csak kocsin hordják ez alkalmi ruhadarabokat.

De épen ez a ferde helyzet, melybe társadalmunk került, okozza mind e visszasságokat s kellemetlen következményeket, melyek együtt járnak vele. S nem is remélhetjük, hogy mihamarabb változások álljanak be e lehetetlen helyzetekben.

Sőt, ha figyelemmel kísérjük az eseményeket, úgy láthatjuk, hogy ez igaztalan, hazug tendencia növekedő felben van. Nem is azt célozzuk mi, hogy valamelyes javulás is járjon tanításunk nyomában, mert hiszen jól tudjuk, minden komoly szavunk, csak a falra hányt borsó. Csupán fel akartuk emelni tiltakozó szavunkat most, mikor a téli társas összejöveteleken legtöbb alkalmunk van megfigyelni e káros, végzetes következményekkel járó hibáit társadalmunknak, hogy legalább egy hang hallatszék e Sodoma és Gomorra pusztulását megelőző korszakban.

Mert nagyon jól tudjuk, hogy azért hölgyeink egy ruhát csupán egy mulatságra tartanak alkalmasnak s hogy színházba csupán páholyba járhatnak; minden idényben új divat, minden nyáron fürdő kell s az adósság nő tovább feltartóztatathatatlannul, egyre, egyre, mert hát: Noblesse oblige! Az előkelő, ég kötelez!

A rappresentanza ülése.

A városi képviselőtestület tegnap este 6 órakor összeült, hogy az 1909. évi városi költségvetést tárgyalás alá vegye. Az ülésen, melyen a podeszta elnököl 33 városatya jelent meg.

Bejelentések s indítványok.

A podeszta felolvastatja Grossich városatya memorandumát az új korház megépítéséig szükséges ideiglenes intézkedésekről.

Martich városatya indítványt tesz a szegények háza és a város szegény betegei számára létesített orvosi állás mielőbbi betöltésére.

Interpellációk.

Paicurich városatya interpellációban kérdi, hogy mi alapja van egy helybeli lapnak a városi közművek ellen a hó eltakarítása ügyében intézett támadásának. A polgármester átadja a szót Meichsner titkárnak, aki azzal védekezik, hogy a szombat esti hóeséskor a munkások már otthon voltak s miután közülök többen a környéken laktak, ennél fogva vasárnapon csak néhányat sikerült először a Corso tisztogatásához munkába fogni s később a város főbb utcáira kirendelni. Hétfőn pedig a munkások megragadván a kínálkozó alkalmat, fizetésemelést kértek a városi hatóságtól. Kérésüket teljesítették is, de a tárgyalásokkal elveszett majdnem az egész nap. Kedden ismét ünnep volt de szerdán a város legnagyobb része megszábadult a hótól. (Addig tudni illik felolvadt. — A szerk.)

A közbiztonsági óraféndje.

Martich városatya hibásnak tartja, hogy a közbiztonsági óraféndje 3 óra után már nem lehet állatot vágni s így a mészárosok sokszor a susáki vágóhidhoz kénytelenek menni, ami a városi közbiztonsági kárára van. A podeszta orvólást ígér.

A költségvetés tárgyalása.

Ezek után áttérnek az ülés legfontosabb részére, a város 1909. évi költségvetésének tárgyalására.

Dardi tanácsvezető fölolvassa a költségvetésnek általunk is közölt kiadási és bevételi számadásait.

Paicurich városatya indítványozza, hogy valamely következő ülésen válasszanak egy bizottságot, mely a városi hivatalnokok és díjnokok és a tanítónők fizetésrendezését tanulmányozza, hogy így az még a folyó évben rendeztessék.

A podeszta azt válaszolja, hogy talán már a jövő ülés napirendjére tűzeti ki ezen bizottság kiküldését.

Rudan városatya azt tapasztalja, hogy a fölolvastott költségvetés nem elég világos. Javasolja, hogy a jövőben a költségvetés egyes tételeihez csatoltassanak a szükséges felvilágosító mellékletek is.

Azután Stupicich, Smoquina és Dalmar-tello városatyák rövid felszólalásai után

Corrosatz városatya kiemeli, hogy a költségvetéshez csatolt jelentés a város pénzügyi helyzetét oly kedvezőtlen színben tünteti fel, amely nem felel meg a valóságnak. A jelentés tulhajtott skrupulozitással van megszerkesztve, ami nem hasznára, hanem kárára van a városnak.

A podeszta azt válaszolja, hogy a jelentést ő maga szerkesztette meg s ezért felelős-

séget is vállal. Minden nyilvános kezelésnél az ösztinteségre van szükség.

Zanella szintén osztja Corrosatz ama fel-fogását, hogy a város háztartása kedvezően áll. Egyébként konstatálja, hogy a város költségvetésében s a városi közművek költségvetésében a számok nem egyeznek egymással. Egyes tételek más-más név alatt szerepelnek itt és amott és sok szám össze-vissza van keverve. Kéri, hogy a városi fogyasztási hivatal és a többi városi közintézmények részletes költségvetéseit is terjeszszék ide be.

Meichsner, a közművek titkára megígéri, hogy az egyes közművek mérlegét a jövőben teljesen kereskedelmi formában fogják megszerkeszteni.

Zanella újabb rövid felszólalása után befejezik a költségvetés általános tárgyalását s ezzel az ülés fél kilenc óra után véget ért. A részletes tárgyalást ma este 6 órakor kezdik meg.

— Nagy horvát párt Boszniában.

Ljubuskiben, mint nekünk Szerajevóból írják, új horvát párt alakult, melynek hivatalos neve: „Horvát Fárt” lesz. Boszniában Mandics szerajevói ügyvéd elnöke alatt létezik már egy horvát párt, mely azonban a Stadler érsekkel való civakodás következtében egyre gyöngül. Valószínű, hogy az új horvát ebből a civakodásból kifolyólag alakult meg Mandics pártjának ellenlábasként. Az új horvát párt programja a következő: 1. A párt neve: Horvát Párt. 2. A célja az, hogy az 1713-iki pragmatika szankció alapján a Habsburg dinasztia jogára alatt egyesítse az összes horvát tartományokat: Horvátországot, Szlavóniát, Dalmáciát, Boszniát, Hercegovát, Isztriát és a Murakózt. 3. Hogy célját elérhesse, a párt vallás- és rangkülönbség nélkül felhívja Bosznia és Hercegovina összes horvátjait, hogy programjához csatlakozzanak. A horvátok gazdasági és nemzeti érdekeinek védelme. 5. Alkotmányos uton küzd minden olyan kormány ellen, mely ezeket az érdekeket nem veszi kellőképpen figyelembe. 6. A horvát nemzeti érdekek oltalmazására a horvát párt minden kormánytól azt követeli, hogy erélyesen lépjen fel minden külső propaganda ellen, akár szerb, akár magyar, akár német oldalról jöjjön is az. 7. A vallásnak, az iskolának és a nyelvnek nem szabad más nemzeti jelleggel bírnia, ha az nem horvát. Ezekben a tartományokban nem szabad más írásmódot tűrni, mint a latinikát és éppen így a zászlóknak és cimereknek is horvátoknak kell lenni. Minden eszközzel arra kell törekedni, hogy ezekből a tartományokból minden külső telepítési és kisajátítási agitáció kiküszöböltesse és követelni kell azt, hogy a hazai tőke gyümölcsöző munkához jusson, hogy belföldi kereskedők, iparosok, földmivesek és munkások helyzete javuljon és hogy a szisztematikus belföldi kolonizáció keresztülvitessék. A horvát párt sajtóorganumai egyelőre a következők: a „Muslimanska Svijest”, a „Radnicka Obrana” és a „Sarajevoer Tagblatt”.

UJDONSÁGOK.

— Várady püspök Noviban. A fiumei egyházmegye önállósítása ügyében napok óta itt időző Várady Lipót címzetes püspök kultuszminiszteri osztálytanácsos tegnap reggel Martinec apáttal, Kukanich plébánossal s két kanonokkal együtt a tengerészeti hatóság „Előre” gőzösén Noviba utazott, hogy a drenovai kérdésben személyesen tárgyaljon a zenggi püspökség ügyeinek ideiglenes kezelőjével a novii préposttal. Várady püspök onnan ma visszatért Fiuméba.

— Vasutasok bálja. Az országos vasutas szövetség fiumei kerületének idei mulatságát szombaton, folyó hó 6-án tartja meg. A bál iránt nagy az érdeklődés és számos előkelő család megígérte a megjelenését. A tavalyi bál sikere, valamint az eddigi előjelek után ítélve, a fiumei vasutasok bálja az idei farsang jól sikerült mulatságainak számát szaporítani fogja. A rendezőség ez uton kéri azokat, akik tévedésből meghívót esetleg nem kaptak, hogy eziránt a kerületi elnökséghez forduljanak.

— A fiumei bakkivétel előmozdítása. Az utóbbi időben igen keresett cikk lett a bab. Különösen az amerikai államok érdeklődnek a magyarországi aprószemű, amerikai bab iránt, melynek métermázsánkénti ára, Fiumében rak-tározva, negyven korona. Minden egyes Fiuméből kiinduló Cunard-hajó 2—300 waggon babot szállít innen Newyorkba, ami körülbelül egy millió korona értéknek felel meg. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter különösen a kisgazdákat akarja rávenni, hogy nagyobb mértékben termesszék a babot főveteményképpen. Megbízta tehát a magyaróvári országos növénytermelő és kísérleti állomást, hogy szerezzen be ötven métermázsas amerikai aprószemű babvetőmagot és ezt pozsony-, bars-sopron-, fehér- és a vasvármegyei gazdasági egyesületek útján ossza ki a kisgazdák között. A miniszter egyidejűleg fölhívta az állomást, hogy a termelés kísérletéről, annak idején, kimerítő jelentést tegyen, hogy a jövőre a tapasztalatokhoz képest a babtermelésnek állami irányításába még nagyobb területet vonhassanak be.

— Magyar menedékház Amerikában. Newyorkból jelentik: A newyorki Magyar Segítőegyesület január 19-én tartotta meg évi rendes közgyűlését. Nagy lelkesedést keltett Czukor Mór dr. elnöknek az a bejelentése, hogy a magyar királyi kormány az elmúlt évben folyósított 12.000 dollár évi segítségen kívül huszezer dollár kölcsönt adott arra, hogy az egyesület a newyorki magyar menedékház céljaira házat vásárolhasson. Az egyesület vásárolt is ötven ezer dollárért házat, melyet a legjobban berendezve, már ez év májusában át fog adni rendeltetésének. A Magyar Segítőegyesület közgyűlése az elnök bejelentése után két új igazgatót választott Becsó János és Zerkowitz Emil kereskedelmi tanácsos személyében.

— Nagy szénszállítmányok Fiuméba. Az „Elswik Tower” nevű angol gőzös tegnap Newcastleből ideérkezett 3000 tonna szénnel a magyar-horvát hajóstársaság részére.

A „Duke of York” nevű angol gőzös szintén tegnap érkezett ide Hullból 5000 tonna szénnel az államvasutak részére.

— Megfagyott Fiume mellett. Mekinda Antal kereskedő kedden reggel hat órakor saját kocsiján leányával és kocsisával együtt Clanából Fiuméba indult. Mikor 40 percnyire Clanától egy elhagyatott helyen járt a kocsí, egy emberi testet vettek észre a havon az út mellett. Leszálltak s mikor melléje értek, azt látták, hogy a szerencsétlen ember megfagyott s már csak hideg holttest. Tüstént értesítették a leletről a castuai csendőrséget, amely orvost küldött ki a helyszínre, ki azonban csak a beállott halált konstatálhatta. A megfagyott embernél talált munkakönyvből megállapították, hogy Ubaldini Mariusz 31 éves udinei kömüves. A clanai temető halottsházába vitték.

— Egy vasutas halálos balesete. Boy János 58 éves vasuti ahtiszt tegnap délfelé a mikor a Via Volosca 42. számú házban levő lakásába akart menni, a lépcsőkön elcsuszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy vérző fejjel eszméletlenül terült el a földön. A mentők beszállították a kórházba, hol az orvosok koponyacsonttörést és agyarázkódást állapítottak meg. A szerencsétlen ember nem tért többé magához s ma éjjel a kórházban meghalt.

— Szerencsétlenség a Danubius hajógyárban. Gudlin András 19 éves nagykanizsai illetőségű munkás tegnap a Danubius hajógyárban nagy vasdarabok átszállításánál segédkezett. Hirtelen az egyik nagy darab elcsuszott a kocsiról s a szerencsétlen fiatalember mellére esett, úgy, hogy eszméletlenül terült el a föl-

dön. Munkástársai nyújtottak neki segélyt, mire megérkeztek a mentők, kik beszállították a kórházba, hol megállapították, hogy súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett.

— Pénzügyőrök garázdálkodása. A Via S. Viton tegnap éjjel hat pénzügyőr itt-as állapotban kivont karddal hadanászva ment végig, úgy, hogy a járó-kelők ijedten tértek ki utjukból. Hamarosan előkerült egy rendőr, kinek segítségére jött több ember is. A veszély láttára az öt pénzügyőr megfutamodott a hatodikat azonban Dömjén Adalbert személyében sikerült letartóztatni.

— Tolvaj cseléd. Krebel Pál a helybéli német konzulátus titkára bejelentette a rendőrségnek, hogy egy Krizevich Paszkála nevű 19 éves cselédleány, ki nála volt szolgálatban, tegnapelőtt eltűnt s magával vitt 800 korona készpénzt s több értékű tárgyat. A rendőrség tegnap a leányt egy óvárosban lakó barátjánél letartóztatta.

— Tolvaj a vasuton. Sperling Karolina urileány bejelentette a helybéli rendőrségnek, hogy Zágrábból Fiuméba utazván, utközben észrevette, hogy kézitáskája, melyben 200 koronát érő nyaklánc volt, eltűnt. Gyanúja egy 24—26 év körüli fiatalemberre esik, ki Károlyvárosban szállt le a vonatról. A rendőrség mindenféle táviratokat küldött a tettes kézrekerítésére.

— A hóesés áldozata. Galli Szilvius 33 éves fiumei adóhivatalnok, amint a Cosaláról a Via dei Molinire vezető uton haladt a megjegesedett havon elcsuszott és eltörte a ballabát. A mentők szállították a kórházba.

— A kikötőből. Február 4-én Érkezett: „Flavian” angol gőzös Liverpoolból 50 tonna vegyes áruval.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. 4. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl. Folytatják az adójavaslat tárgyalását.

Muacsevics Vazul horvátul beszél a javaslat ellen.

Vlad Aurél azt mondja, hogy bár az adókulcs az új javaslat szerint leszáll, az adó mégis lényegesen emelkedik. Követeli a kisbirtokosok érdekében, hogy a létminimumról szóló új törvényt ezekre is kiterjesszék.

Sándor Pál hangoztatja, hogy ő nem izgat a hitbizományok ellen. Ő csak azt akarja, hogy a szegény ember ne fizessen több adót mint a gazdag. (Nagy láрма a függetlenségi párt). A lármázó képviselőknak azt feleli, hogy a függetlenségi párt harminc évtől abból élt, hogy a kormánypárt minden komoly javaslatát megobstruálta, most pedig öneki még a legenyhébb kritikát sem engedte meg. Azután Hollóval polemizál s végül kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Justh az önálló bankról.

BUDAPEST, febr. 4. A főváros jószelvárosi független polgárainak a minap tartott népgyűléséből kifolyólag ma a polgárok egy népes küldöttsége tisztelgett a képviselőház elnökénél, hogy a gyűlés határozatát, mely az önálló bank mielőbbi felállítását sürgeti memorandum alakjában átadják neki. Justh Gyula válaszában kijelentette, hogy a memorandumot már tartalmának nagy fontosságánál fogva is a legnagyobb örömmel terjeszti a képviselőház elé. A nemzet többsége sziklaszilárdan kívánja az önálló bankot és az gazdasági életünk legelső feltételei közé sorolja. Ha ezt elejtjük, akkor nem lesz meg az önálló vámtérület sem s akkor elpusztul az ország. Tartsunk ki továbbra is az önálló bankhoz való ragaszkodásunkban akkor nem fogunk csalódní, mert a nemzetnek győznie kell.

A küldöttség tagjai Justhot beszédé végén nagy ovációban részesítették.

Kossuth Ferenc Bécsbe megy.

BUDAPEST, febr. 4. Kossuth Ferenc állapotában oly tartós a javulás, hogy már néhány nap mulva rendszeren el fog járni ismét a képviselőházba s a pártkörbe. A jövő héten Bécsbe megy föl, hogy a királyt maga is tájékoztassa a függetlenségi párt álláspontról a bankkérdésben és a katonai kérdésekben.

Katonai tanácskozások.

BÉCS, febr. 4. A közös hadügyminisztériumban ez idő szerint fontos tanácskozások folynak a véderőjavaslat érdeméről és részleteiről. A tanácskozásokban a közös hadügyminisztérium és a két kormány képviselői vesznek részt. Szó van az önkéntességi jogról és a szolgálati kötelezettség megkönnyítéséről, a mely körül fontos módosítások készülnek. Tegnapelőtt volt az első tanácskozás.

Gyilkos katonák körözése.

BUDAPEST, febr. 4. A szegedi rendőrség táviratilag értesítette a budapesti rendőrséget, hogy a gyilkossággal vádolt Tóth Sándor 44 gyalogezredbeli tizedes és Szírok Pál ugyanezen ezred közlegénye teljes fegyverrel és éles töltényekkel megszöktek Szegedről. Kéri letartóztatásukat.

Garai Manó áldozata.

BUDAPEST, febr. 4. A zsarolási kísérlet miatt újból letartóztatott Garai Manó zugságsíró egyik áldozata Robicsek János tegnap délután egy bérkocsiban mellbe lőtte magát. Állapota ma reggelre oly rossza fordult, hogy az orvosok aggodnak életéért.

Nyugodt ülés a rajxrátban.

BÉCS, febr. 4. A rajxrát tegnapi viharos ülése után mára is zajos ülést vártak. Az ülésen azonban semminemű incidens nem történt és a képviselők nyugodtan belementek Bienert miniszterelnök tegnapi nyilatkozatának tárgyalásába.

Aláírták a török-osztrák-magyar megállapodást.

KONSTANTINAPOLY, febr. 4. A magyar-osztrák-török megállapodás jegyzőkönyvét ma mindeket részről aláírták. Teljesen megszűntek az ellentétek Törökországgal és a békés megegyezés szentesítését nyert.

Oroszország javaslata.

szent-pétervár, febr. 4. Oroszország javaslata a török-bolgár konfliktus elintézésére iránt, teljes szövegében így hangzik:

„Tudvalevő, hogy Törökország az 1882. évi megegyezés értelmében Oroszország számára évek hosszú során át hadikárpótlást köteles fizetni. Mivel Bulgária kész arra, hogy Törökországnak 82 millió frank kárpótlást fizessen, Oroszország, amelynek Törökország jóval nagyobb összeget tartozik fizetni, följánlja, hogy ezt a kárpótlást kifizeti.

Ilyen módon Bulgária mérsékelt kamatra a törlesztéssel együtt 82 millió kölcsönt fog fölvenni, amely kölcsönnél Oroszország nem fog sem ellenőrzési, sem különös biztosítékokat követelni, amelyek nélkül a mostani viszonyok közt az európai pénzpiacra aligha kaphatja Bulgária ezt az összeget.

Másrészt javasolja Oroszország, hogy Törökország, miután a neki okozott kárt több, mint 82 millióra értékeli, kössön Oroszországgal szerződést követelésének évi részletekben, vagy pedig a részletek megfelelő kikészítése után való teljes kifizetésére nézve. A kamatok, melyeket Bulgária Oroszországnak a 82 millió franknyi kölcsönért fizetne, lehetővé fogják tenni az orosz biro-

dalmi kincstárnak, hogy e pénzügyi műveleteket minden különösebb anyagi károsodás nélkül keresztülvihesse. A bolgár kormány elvileg hozzájárult a Törökországgal való differenciák elintézésének e javasolt módjához és bár Törökország részéről válasz még nem érkezett, alaposan hihető, hogy ott is szimpatikusan fogadják az orosz kormány javaslatát.

A monarchia és Németország az orosz jegyzék ellen.

BÉCS, febr. 4. A Wt. Allg. Zeitg. egy magas állású diplomata információja nyomán közli, hogy az osztrák-magyar monarchia és Németország nem járulnak hozzá az orosz indítványhoz, mely a Bulgária részéről Törökország követeléseinek kiegyezésére irányuló indítványokat tartalmazza. Monarchiánk és Németország negatív választát már tegnap közölte az orosz kormánynyal a következő formában: Ausztria-Magyarország és Németország válasza az orosz jegyzékre, melyet Sverbejeff követségi meghatalmazott nyújtott át vasárnap délután Aehrenthal külügyminiszternek, kijelentik, hogy semmiféle lépést nem tesznek az iránt, hogy Bulgáriának tanácsot adjanak az orosz jegyzék elfogadására.

A montenegrói skuptina bezárása.

CETTINJE, febr. 4. A montenegrói fejedelem egy ukázzal tegnap bezárta a montenegrói skuptina üléseit.

A montenegrói fejedelemné visszatért.

CASTELNUOVO, febr. 4. Miléna a montenegrói fejedelemné Xenia hercegnővel együtt ma Velencéből a „Gödöllő” magyar gőzessel ideérkezett s partraszállás nélkül tovább utazott Antivariba, mivel a nagy havazások miatt a cattaro-cettinjei úton az átkelés igen meg van nehezítve.

Vérszegénység

ellensúlyozásul tessék SCOTT-féle Emulsiót használni a mely a vért gazdagítja és a test husát szilárdítja és egészségessé teszi.

AZ Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hányjuk figyelembe venni.

egyaránt hatásos fiatalnak és öregeknek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

==== Csak néhány napig. ====

Les deux Maximow

dans leurs scène
La Russie en nature et
colture.

==== Nagyszerű látványosság! ====
Kezdete este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Kifogástalan fogakat fogsorokat aranyhidakat stb. stb.

Csakis PÁLMAI ISTVÁN fogműtermében
Fiume De la Ville szálló II. em. készítenek precíz kivitelben.

Lederer penzió Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló
120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Új magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vico della Germania I. sz. alatt, a káoszárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabecstilt pártfogását.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Elő virágcsokrot,

koszorut, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárataiban).

Cserepes növényben nagy választék.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

VARIÉTÉ INTERNAZIONALE

Esténiént kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdete 9 órakor.

No. 13328
civ.

EDITTO.

Si rende noto che nei giorni 4 e 18 Marzo 1909 dalle ore 10 ant. in poi verra tenuto in Via Belvedere un pubblico incanto esecutivo di alcuni effetti mobili anteriormente oppignorati e stimati di ragione di Marco Sincich ad istanza di Ignazio Marcan p. p. Cor. 1200 alle condizioni, che la delibera dovrà seguire in lotti separati, al primo esperimento per prezzo non minore della stima ed al secondo esperimento a qualunque prezzo sempre verso pronti contanti e con obbligo nel deliberatario dell'immediato asporto degli effetti deliberati.

Regio Tribunale.

Fiume, 31 dicembre 1908.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kétféle francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhúzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktória szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhúzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDEGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halátelek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kétféle töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrássy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasút mentén. Villamos világítás, lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D' Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

A BREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kétféle sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupuik Emil, Urményi-tér 6.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco

Az előkelő idegenek

találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron.

— és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyártmányok.

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich I. sz.

Via Adamich I. sz.

Villamos világítási, villánerő, telefon és villamos-csengő berendezések.

Villamos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Ruhát vasalásra és javításra átvesszek. Olcsó havi előfizetés ellenében

rendben tartom az egész ruhakészletet. 30

éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szíves pártfogást kér

H. Schönberg ferfiszabó.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül

a tenger partján saját fürdővel és

kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak

VI. évfolyam

VI. évfolyam

A TENGERPART

Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én hatodik évfolyamába lépett.

A TENGERPART

minden ízében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgálatában nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az első állandó magyar napilap, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind féktelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját egzisztenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar faji, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 óra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyam

Telefon 229

VI. évfolyam